

Сања Д. Стивановић

Универзитет у Нишу

Филозофски факултет

Депарتمان за немачки језик и књижевност

sanja.stevanovic@filfak.ni.ac.rs

UDC: 343.983(038)=112.2=163.41

Сврхуни рад

ОСНОВНА ТЕРМИНОЛОГИЈА ИЗ ОБЛАСТИ БАЛИСТИКЕ (НЕМАЧКО-СРПСКИ)

Немачко-српски глосар пред вама садржи основну терминологију из области балистике (општи појмови, врсте оружја, опрема, делови, рањавање). Термин балистика у криминалистичкој техници обухвата сва испитивања која су везана за ватрена оружја. Одреднице су биране тако да покрију основне термине из наведених тематских подобласти који се, на пример, могу јавити у једном судском извештају. Глосар је настао је као резултат истраживања на мастер студијама Превођење на Филозофском факултету Универзитета у Нишу, под менторством проф. др Јасмине Ђорђевић, на предмету Консекутивно, конференцијско и симултано превођење. У релевантним базама нисмо могли пронаћи информацију о неком објављеном глосару сличне тематике који се тиче предметних језика. Постоји традиција објављивања немачко-српско(охрватско)их војних речника (Бјелајац и Месић 1940; Перишић, и Константиновић 1965; Милојевић 2010), али је само последњи релевантан за превођење савремених текстова. Као извори за састављање овог глосара послужили су, осим речника (Милојевић 2010) и приручници (Милошевић и Радовановић 1999; Милошевић, Рилак и Радовановић 1999; Радовановић, Антић, Јованов Горан и Петровић 2019; Радовановић 2015). Намена овог немачко-српског глосара балистичких појмова је да послужи као адекватна помоћ у даљој научној и стручној преводилачкој пракси, али и у настави језика, односно обуци стручних преводилаца за српско-немачки језички пар.

A

abfeuern etw. опалити (из оружја)

abschießen etw. испалити
(пројектил)

Abzug, -züge, der окидач, ороз

Abzugssperre, -n, die брава за окидач
оружја

Anzündhütchen, -, das каписла метка

Armbrust, -brüste, die самострел

Auftreffgeschwindigkeit, die крајња
брзина метка

Ausschuss, -schüsse, der излазна
рупа

Austrittswunde, -n, die излазна рана

B**Ballistik, die (der Ballistiker)**

балистика (балистичар)

Bogen, Bögen, der стрела**Böller, -, der** прангија**Büchse, -n, die** (die Repetier~, die Selbstlade~) пушка (репетирна ~, аутоматска ~)**D****Diabolo, -s, das** метак, зрно**Dienstwaffe, -n, die** службено оружје**durchdringen** пробити, продрети, проћи кроз (о пројектилу)**Durchschlagskraft, die** продорна моћ пројектила**E****Einschuss, -schüsse, der** улазна рупа**Eintrittswunde, -n, die** улазна рана**Entfernungsmesser, -, das** мерач удаљености**Ersatzteil, -e, das/der** резервни део**Erstversorgung, die** прва помоћ**F****Fernglas, -gläser, das** двоглед**Feuerstein, -e, der** кремен**Feuerwerkskörper, -, der** пиротехничко средство**Flinte, -n, die** пушка кремњача**Flugbahn, die** путања кретања метка**Futteral, -e, das** футрола**G****Gaskolben, -, der** гасни клип**Gaswaffe, -n, die** гасно оружје**Geschoss, -e, das** пројектил, метак (у најширем смислу)**Geschossmantel, -mäntel, der** кошуљица метка**Geschosspitze, -n, die** врх пројектила / метка**Gewehr, -e, das** пушка**grabenförmig** (grabenförmige Wunde) површински (површинска рана)**Griff, -e, der** држач, рукохват**H****Hinterlader, -, der** острагуша**Hohlspitzgeschoss, -e, das** механи оловни метак; шупљи метак**Hülse, -n, die** (Hülsenboden, -böden der, Hülsenhals, -hälse der) чаура (дно чауре, врат чауре)**hülsenlos** без чауре**J****Jäger, -, der** ловац**K****Kaliber, -, das** калибар**Kimme, -n, die** задњи нишан пушке**Knochenbruch, -brüche, der** прелом кости**Knochenfraktur, -en, die** фрактура кости**Korn, -e, das** предњи нишан пушке**Körpergewebe, -, das** ткиво**Kugel, -n, die** (Rund~, Spitz~, Kupfer~) метак (округли, шиљасти, бакарни)**Kurzwaffe, -n, die** краткоцевно оружје**L****Langwaffe, -n, die** дугоцевно оружје**Lauf, Läufe, der** цев**Laufdurchmesser, der** пречник цеви**Laufseele, -n, die** канал цеви**Luftgewehr, -e, das** ваздушна пушка**M****Magazin, -e, das** магацин (за метке)**Magazinkapazität, die** капацитет магацина**Munition, die** муниција**Munitionsart, die** тип / врста муниције**Mündung, -en, die** отвор / уста цеви**Mündungsgeschwindigkeit, die** почетна брзина пројектила; брзина зрна при опаљењу**N****Nachtsichtgerät, -e, das** уређај за ноћно осматрање

O**Ordonanzwaffe, -n, die** војно оружје**P****panzerbrechend (panzerbrechende Munition)** пробојан; оклопна муниција**Patrone, -n, die** патрона**Pfeil, -e, der** лук**Pistole, -n, die** (Sport~, Laser~, Luft~) пиштољ (спортски, ласерски, ваздушни)**Q****Querschläger, der** рикошет**R****Reichweite, die** домет пројектила**Revolver, -, der** револвер**Riemen, -, der** ремен, појас, каиш**Rückstoß, -stöße, der** трзај**Rückstoßdämpfer, -, der** компензатор трзаја**S****Säge, -n, die** тестера**Sammlerwaffe, -n, die** колекционарско оружје**Schaft, Schäfte, der** кундак**Schalldämpfer, -, der** пригушивач**Scharfschützengewehr, -e, das** снајпер**Schießpulver, -, das** барут**Schlagbolzen, -,** ударна игла**Schussspur, -en, die** траг пуцња**Schusswaffe, -n, die** ватрено оружје**Schussverletzung, -, die** рањавање ватреним оружјем**Schusswunde, -n, die** прострелна рана**Schützenbrille, -n, die** заштитне наочаре**Schutzweste, -n, die** панцир**Schwert, -er, das** мач**Signalwaffe, -n, die** сигнално оружје**Sportschütze, -n, der** спортски стрелац**Sportwaffe, -n, die** спортско оружје**Sprengladung, die** експлозивно пуњење**Steinschloss, -schlösser, das** механизам кремена**streifen** окрзнути**T****Taumelneigung, die** вијугање путање метка**Treibladung, die** погонско пуњење**Treffergewebe, -, das** оштећено ткиво**Trefferquote, die** проценат погодака**Treffpunkt, -e, der** тачка поготка метка**Treibladung, -en, die** (fest, flüssig, gasförmig) пуњење (чврсто, течно, гасовито)**V****Visierung, die** нишан**Vorderlader, -, der** спредњача**W****Waffensammler, -, der** колекционар оружја**Waffenschein, -e, der** дозвола за држање и ношење оружја**Waffenschrank, -schränke, der** ормарић за држање оружја**Winkel, -, der** угао**Z****Zerstörungskanal, -kanäle, der** оштећење ткива на путу продирања пројектила**Zielscheibe, -n, die** мета за гађање**Zubehör, -, das** прибор**Zündzeitpunkt, der** моменат иницијалног паљења у каписли метка

Извори

- Бјелајац Славко, Месић Драгутин. *Немачко-српскохрватски војни речник / Deutsch-serbokroatisches Militärwörterbuch; Српскохрватско-немачки војни речник / Serbokroatisch-deutsches Militärwörterbuch*. Београд: Штампарија Министарства војске и морнарице, 1940.
- Милојевић Соња. *Српско-немачки војни речник / Militärwörterbuch Serbisch-Deutsch*. Београд: Медија центар Одбрана, 2010.
- Милошевић Владимир, Радовановић Радован. *Наоружање и опрема полиције и војске*. Београд: Полицијска академија, 1999.
- Милошевић Владимир, Рилак Лазар, Радовановић Радован. *Наоружање и опрема полиције и војске – други део*. Београд: Полицијска академија, 1999.
- Перишић Милисав, Константиновић Зоран. *Немачко-српскохрватски војни речник*. Београд: Војноиздавачки завод, 1965.
- Радовановић Радован, Антић Трајан, Јованов Горан, Петровић Давор. *Техничка средства полиције: практикум*. Београд: Криминалистичко-полицијска академија, 2019.
- Радовановић Радован. *Техничка средства полиције*. Београд: Криминалистичко-полицијска академија, 2015.

Сања Стевановић је истраживач-приправник на Департману за немачки језик и књижевност Филозофског факултета Универзитета у Нишу; дипломирани филолог германиста и дипломирани филолог србиста, мастер преводилац, докторанд на ДАС Стране филологије на истом факултету. Резултате својих проучавања излаже на научним конференцијама, аутор је неколико радова и учесник више академских размена. Бави се контрастивном лингвистиком, превођењем и наставом превођења.

Sanja Stevanović is a research intern at the Department of German Language and Literature, Faculty of Philosophy, University of Niš. She holds a degree in German and Serbian philology, a master's degree in translation, and is currently a doctoral student in the Foreign Philology program at the same Faculty. She has presented the results of her research at academic conferences, authored several papers, and participated in numerous academic exchanges. Her research interests include contrastive linguistics, translation, and the teaching of translation.

<https://orcid.org/0009-0004-0177-3117>

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.en>).